

מִנּוֹרָה

გამოდის
1993 წლის
მარტიდან

დამოუკიდებელი ეგრაჟი გაზეთი საქართველოში

„MENORA“ INDEPENDENT JEWISH NEWSPAPER IN GEORGIA

מִנּוֹרָה

„МЕНОРА“ НЕЗАВИСИМАЯ ЕВРЕЙСКАЯ ГАЗЕТА В ГРУЗИИ

დეკემბერი
(ჭერთი)
№11-12 (385-386)
(5774)
2013

מִבְּרוּרָה
עִתּוֹן יְהוּדִי
בָּגְרוּגִיה

იხ. მე-2 გვერდი

საქართველოს პრეზიდენტი გიორგი მარგველაშვილი:

ებრაელი მმების სიხარულს ჩვენი ქვეყნის უკალა მოქალაქე იზიარებს

4 დეკემბერს თბილისში, თავისუფლების მოედანზე, საქართველოს (ადრინდელი მერიის) შენობის წინ სანუქის დამაგირგვინებული ბოლო სანთლის ან-თების ცერემონიალი გამართა. სანუქის თაბაზე – სინათლისა და უკუნის დაბირისხირებაზე ისაუბრა რაბინმა ბენციონ ისრაელის უკუნილებას, ისრაელის ელჩმა საქართველოში იუგად ფუქსმა ურადება გაამატებილა მრავალსაუკუნოვან ქართულ-ებრაულ ურთიერთობაზე. დღესასწაულის დამაგირგვინებული დღის მთავარი და დირსული სტუმარი გახლდათ საქართველოს

ზრდიდენტი გიორგი მარგველაშვილი.

გიორგი მარგველაშვილმა საპატიო სანთლი აანთო და ებრაელ ხალხს დღესასწაული კიდევ ერთხელ მიუღლდა. ქვენის შირველი შირი საქართველოში მცხოვრებ ებრაელებს რელიგიის, ტრადიციების, კულტურის დაცვასა და განვითარებაში თანადგომასაც დაჭირდა.

„ებრაელი მმების სიხარულს ჩვენი ქვენის უკალა მოქალაქე იზიარებს. მეც სულითა და გულით გილოცავთ ამ შესანიშნავ დღეს და გუერთდები თქვენს ზემს“,

ერთველ მუსლიმთა კავშირი ხანების დღესასწაულზე მომხდარ ფაქტს გმობს

ქართველი მუსლიმები ეხმანებიან 4 დეკემბერს თავისუფლების მოედანზე ხანუქის დღესასწაულთან დაკავშირებით მომხდარ ინციდენტს, განცადებას მუსლიმთა კავშირის ხელმძღვანელი ტარიელ ნაკაიერ აქვეყნებს, რომელსაც უცვლელად გთავაზობთ:

„ქართველი მუსლიმები ვგმობთ 4 დეკემბერს თავისუფლების მოედანზე ხანუქის დღესასწაულთან დაკავშირებით მომხდარ ინციდენტს, რომლის დროსაც დაარბიეს ამ დღესასწაულისთვის დამონტაჟული ტრიბუნა და ჩამოხიეს პლაკატები.

ასევე გამოვხატავთ ჩვენს შემფოთებას იმ სასულიერო პირების ქმედებების გამო, რომელიც საქართველოს მოქალაქეების თუნდაც ერთ ნაწილს უბიძებებს განსხვავებული მრნამსისა და შეხედულებების მქონე ადამიანების მიმართ სიძულვილისაკენ.

სამწუხაროდ, ბოლო დროს სისტემატური გახდა ასეთი ქმედებები სოფელ ჭელაში მუსლიმების მიმართ, ხოლო დედაქალაქში საქართველოს მკვიდრი ებრაელი ხალხის მიმართ.

მიგვაჩინიარომ, საქართველოში ყველა ეთნიკური თურქელიგიური უმცირესობის უფლებები თანაბრად უნდა იყოს დაცული.

გვსურს ვიქენითი იმედი, რომ, ამ ინციდენტს ექნება სწორი სამართლებრივი შეფასება და ეს ინციდენტი უარყოფითად არ იმოქმედებს საზოგადოებაზე, რომელსაც სწორად ესმის საქართველოს ეთნიკური და რელიგიური მრავალფეროვნების მნიშვნელობის შესახებ“, – ნათქვამია განცხადებაში.

<http://www.netgazeti.ge/>

ევანგელურ-ბაპტისტური ეკლესიის განცხადება ხანების დღესასწაულზე ინციდენტის თარგაზე

საქართველოს ევანგელურ-ბაპტისტური ეკლესია გმობს 4 დეკემბერს თავისუფლების მოედანზე ხანუქის დღესასწაულთან დაკავშირებით მომხდარ ინციდენტს, რომლის დროსაც დაარბიეს ამ დღესასწაულისთვის საგანგებოდ დამონტაჟული ტრიბუნა და ჩამოხიეს პლაკატები.

„მიგვაჩინია, რომ საქართველოში ყველა ეთნიკური თურქელიგიური უმცირესობის უფლებები თანაბრად უნდა იყოს დაცული. მაშინ, როდესაც ჩვენი ერთ ებრაელ ხალხთან შეგობრობის 26-საუკუნოვან მეგობრობას უსვამს ხაზს და ამაყობს იმით, რომ საქართველოში არასოდეს ჰერინია ადგილი ანტისემიტიზმა და ანტიიუდაიზმა, მომხდარი ფაქტი საპირისპიროს მეტყველები.

ეს არის ანტისემიტიზმის გამოვლინება, რის გამოც ღრმა შეშფოთებას გამოვთქვამთ. ქრისტიანები დავალებულები ვართ ებრაელი ერის და მათ რელიგიისაგან. იუდაური კულტურისა და რელიგიის ნიალში ჩაისახა ქრისტიანობა. ებრაელმა ერმა მსოფლიოს აჩუქ ბიბლია და ის სამართლურ-ზნეობრივი ფასეულობები, რაზეც დღეს თანამედროვე ცივილიზებული სამყარო დგას.

ებრაელი ერიდან გამოვლინება, რის გამოც ღრმა შეშფოთებას გამოვთქვამთ. ქრისტიანები დავალებულები ვართ ებრაელი ერის და მათ რელიგიისაგან. იუდაური კულტურისა და რელიგიის მიმართ უმეტეს ებრაელი ერის და იუდაიზმის პატივისცემის გარეშე.

ჩვენ გვჯერა, რომ ეს ინციდენტი უარყოფითად არ იმოქმედებს საზოგადოებაზე, რომელსაც სწორად ესმის ებრაელ ხალხთან მეგობრობის არსი“, – ნათქვამია განცხადებაში, რომელსაც საქართველოს ევანგელურ-ბაპტისტური ეკლესია აცრცელებს.

<http://www.netgazeti.ge/>

ხანების დღესასწაულზე პლაკატების ჩამოხვისთვის თრი პირი დარი დარი დარი

თავისუფლების მოედანზე, სადაც დღეს ხანუქის დღესასწაულის ბოლო დღე აღინიშნება, ორმა მოქალაქემ პლაკატები ჩამოხია და დამონტაჟული ტრიბუნა დააზიანა.

როგორც შინაგან საქმეთა სამინისტროში აცხადებენ, დაკავებულია ორი პირი:

„დაკავებულია ორი ადგინისტრაციულ სამართლდარღვევათა კოდექსის 166-ე მუხლის საფუძველზე, ხულიგნობის ბრალდებით“, – აცხადებენ შსს-შ.

166-ე მუხლი, წვრილმანი ხულიგნობა, კოდექსის მიხედვით გამოიჩვევს დაჯარიმებას 100 ლარის ოდენობით, ან- თუ საქმის გარემოებათა და დამრღვევი პიროვნების გათვალისწინებით ამ ზომის გამოყენება არასაკმარისად იქნება მიჩნეული, – ადგინისტრაციულ პატიმრობას 90 დღემდე ვადით.

გარდა დაკავებულებისა დაგილზე იმყოფებიან სხვა პირებიც, დაახლოებით 20-მდე ადამიანი. ისინი აცხადებენ, რომ მართლმადიდებლები დღეს ლვთისმობლობის დღესასწაულს აღნიშნავენ და ხანუქის დღესასწაულის აღნიშნავენ მათთვის შეურაცხმულფელია. მათი თქმით, სწორედ აცხადება, რომელზეც არის ნარჩენი, „ებრაული არის ნარჩენი, „ებრაული თემი გილორების შეუძლებელია“.

<http://www.netgazeti.ge/>

- განაცხადა საქართველოს პრეზიდენტმა.

გიორგი მარგველაშვილმა სახელმწიფოს განვითარებისა და აღმენებლობის ბრალცები ქართველი ებრაელების ფასდაუდებელ როლზეც ისაუბრა. მან ის ებრაელი თანამებამულებიც გაისხენა, რომლებიც ისტორიულ სამშობლოში – ისრაელში დაბრუნდნენ და აღნიშნა, რომ მათთვის „საქართველო ისეთივე სამშობლოა, როგორც ისრაელი“.

პოტკოველი თავხედობას

უცოდებს შეკითხვებს

ანტისემიტურ აპციაზე

მღვდლების მონაცილეობის შესახებ

შესახებ

რა პოზიცია აქვს საქართველოს საპატრიარქოს სასულიერო პირების მონაწილეობით ებრაული დღესასწაულის ჩაშლის მცდელობასთან დაკავშირებით, რასაც გუმინ ჰეონდა ადგილი თბილისში? – „ნეტგაზეთი“ პატრიარქის მდივანს, მიქაელ ბოტკოველს დაუკავშირდა.

„თავისუფლების მოედანზე რა ხდებოდა, არ ვიცი მე. დაკითხვაზე ვარ, თუ რა? თავხედობას თავი დაანებეთ! მღვდელი რომ გეუბნებათ, არ ვიცი, უნდა დაიჯეროთ. პირველად მესმის. გეუბნებით, რომ არ ვიცი და კარგად რომ ჩამეკითხები, კარგად გაგცემ გასუხს? დავბრუნდი ამ დილას თბილისში, ახლა მოგიყვეთ სად ვიყავი?“ – ასეთი პასუხი გაგვცა პატრიარქის მდივანმა მიქაელ ბოტკოველმა, როდესაც მივმართე შეკითხვით – რა პოზიცია აქვს საპატრიარქოს და ემიჯნება თუ არა ის სასულიერო პირების მიერ ანტისემიტიზმის გამოვლენას.

გუმინ, 4 დეკემბერს თავისუფლების მოედანზე, სადაც ებრაული დღესასწაულის, ხანუქის ბოლო დღე ებრაელებმა და მრავალფეროვნების მხარდამჭერებმა კონცერტით აღნიშნება, მოქალაქეების ჯგუფმა, მათ შორის სასულიერო პირებმა, პროტესტი გამოხატები, პრეზიდენტის, გიორგი მარგველაშვილის ებრაულ დღესასწაულზე მისვლა და ებრაელი ხალხისთვის მილოცა შეურაცხმული აუგენებს მართლმადიდებლებს.

<http://www.netgazeti.ge/>

ავიგდორ ესკი: ეს პირველი ანტიევრესი ინციდენტი ისტორიაში

По оценке израильского политолога и публициста Авигдора Эскина, произошедшая 4 декабря в Тбилиси хулиганская выходка небольшой группы фанатиков-антисемитов была первым серьезным антиеврейским инцидентом после обретения Грузией независимости.

Как отметил Авигдор Эскин, сложно поверить, что за этой постыдной попыткой оскорбить древнейшую израильскую традицию, стоят

იუვალ ფუქსი: ხანუქის ინციდენტი გამოცვევაა
ქართული საზოგადოებრიობისათვის

— საკიზო რეუქტინის გაუქმება იყო შედეგი იმ
პროცესების ხანგრძლივი განვითარებისა და
ურთიერთობისა, რომელიც ახლა არ დაწყებულა.
ჩვენ რამდენიმე წლის განმავლობაში ვთანაბმრომ-
ლობთ საქართველოს მთავრობასთან. მოგეხსენე-
ბათ, ამ წლის მარტში ხელი მოეწერა სავიზო რეუქ-
ტინის გაუქმების გადაწყვეტილებას დიპლომატებისა
და შესაბამისი სამსახურებრივი პასპორტების
მქონე ადამიანებისთვის. ეს საკითხი კიდევ ერთხ-
ელ დადგა დღის წესრიგში ექს-პრემიერის, ივანიშ-
ვილის ისრაელში ვიზიტის დროს, ოღონდ ამ შემ-
თხვევაში საქმე ეხებოდა ვიზების გაუქმებას არა
კონკრეტული სამსახურებრივი პასპორტების
მქონე პირებისთვის, არამედ ტურისტებისთვის,
რომელთაც საქართველოდან ისრაელში სტუმ-
რობის სურვილი აქვთ. ამის შემდეგ საკმაოდ დაჩ-
ქარებული ტემპით მიმდინარეობდა სამუშაოები
და საბოლოოდ ხელი მოეწერა ამ დოკუმენტს. ეს
არის ამ საკითხის ისტორია.

რაც შეეხება მომავალს, იმისათვის, რომ ეს შე-
თანხმება შევიდეს ძალაში, უნდა მოხდეს მისი
რატიფიკაცია საქართველოსა და ისრაელის პარ-
ლამენტებში. შეთანხმების მიხედვით, ორივე
ქვეყანაში რატიფიკაციის დასრულების დღიდან
90 დღის განმავლობაში მოხდება სავიზო რეჟიმის
საბოლოოდ გაუქმება. მე არ შემიძლია ზუსტად და-
გისახელოთ ვიზების გაუქმების თარიღი იმდენად,
რამდენადაც არავინ იცის, როდის დასრულდება
რატიფიკაციის პროცესი, თუმცა რეალისტური
კალიულაციით შემიძლია გითხრათ, რომ ალბათ
რამდენიმე თვე იქნება საჭირო.

კი, ვსაუბრობთ იმ წარმატებაზე, რაც ორმხრივი ურთიერთობის ფარგლებში გახდა შესაძლებელი გადაადგილების გამარტივების თვალსაზრისით, თუმცა, ამ ურთიერთობაში ერთგვარი ახალი გამოწვევაც გაჩნდა, რასაც ადგილი არ ჰქონია ნინა ხელისუფლებების დროს, ვგულისხმობ, ხანუკას დღესასწაულზე რელიგიური ნიშნით მომხდარ ინციდენტს, რომელშიც რამდენიმე მართლმადიდებელი სასულიერო პირი და მრევლი მონაწილეობდა.

რა თქმა უნდა, ეს არის გამოწვევა, მაგრამ არ ვფიქრობ, რომ ეს რომელიმე მთავრობასთან არის დაკავშირებული. ჩემი ქართველი ებრაელი მე-გობრები ვერ იხსენებენ ასეთ შემთხვევას, რასაც ადგილი ჰქონდა თბილისში ამ ინციდენტის დროს. ისინი ამბობენ, რომ არა, მაგალითად, 20 წლის, არ-ამედ 60 და 70 წლის განმავლობაში ეგეთი რამ არ მომხდარა. რა თქმა უნდა, ისინი არ არან იმდე-ნად ასაკოვნები, რომ 2000 წლის განმავლობაში მომხდარი ფაქტები გაიხსენონ, თუმცა რაც მათ იციან, ისტორიის განმავლობაში ასეთი რამ არ მომხდარა. დიახ, ეს ნამდვილად არის გამოწვევა, მაგრამ შესაძლებელია ეს გამოწვევა ახალი არ იყოს, თუმცა ის ფაქტი, რომ ასეთი ინციდენტი მოხდა, ნამდვილად ახალია.

დალინა ვაფასებ საქართველოს პრეზიდენტის,
ბატონი მარგველაშვილის ყოფნას თავისუფლების
მოედანზე იმ საღამოს. მარგველაშვილმა თქვა,
რომ მთავრობა და პრეზიდენტი ყოველთვის უზ-
რუნველყოფს იმას, რომ ებრაელებმა თავისი დღე-
სასწაულების აღნიშვნა მოახერხონ საქართველო-
ში. მე ვფიქრობ, რომ ეს საკმაოდ მნიშვნელოვანი
მისაჯი იყო პრიზიდინტისაკან.

რაც შეეხება უშუალოდ ინციდენტს, უნდა განვიხილოთ მისი ორი განზომილება და პირველ რიგში, ძალოვანი სტრუქტურების მოქმედება. მოგხესხენებათ, ორი ადამიანი დაკავეს და ჯარიმა დაუწესდათ მათ მოგვიანებით. იმ საღამოს, როდესაც ხალხი იკრიბებოდა აქ, საელჩოსთან, მე ამას დემონსტრაციას ვერ დავარქმევ, ზოგიერთი მღვდელი და არ ვიცი კიდევ ვინ, მე ვხვდებოდი საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრს და მან დამარწმუნა, რომ მთავრობა გააკეთებს ყველაფერს, რათა დაიცვას რელიგიის თავისუფლება. მე მას ვენდობი.

ისრაელის ქვები საქართველოში იყვალ ფუქსი „ნეტი გაზეთისთვის“ მიცემულ ინტერვიუში სავიზო რეკიმის საჭითხევ, ხანუქას დღესასწაულზე მომხდარ ანტისემიტურ ინციდენტზე, ისრაელსა და საქართველოს შორის ეკონომიკურ და სამხედრო თანამშრომლობაზე, ასევე, ეჭსპრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილას მიერ გაეცემბულ განცხადებაზე საუბრობს, ისრაელიდან ნაევიდი დრონების სამართავი კოდების რესეთის ხელში აღმოჩენასთან დაკავშირებით:

საზოგადოებისგან უნდა მოჰყვეს ამ ფაქტს რეაგირება, იქნება ეს NGO-ები, თუ ეკლესია. ან განზომილებას განათლება ჰქვია. ადამიანებმა უნდა იცოდნენ უფრო მეტი იუდაიზმის შესახებ ებრაული თემის შესახებ საქართველოში და ისრაელის შესახებ. არ არის აუცილებელი, რომ ეს რაღაც, რაც ჩამოგითვალეთ, ერთი და იგივე იყოს ანუ შესაძლებელია ადამიანი იყოს იუდეველი და არ ცხოვრობდეს ისრაელში, შეიძლება ადამიანი ცხოვრობდეს ისრაელში და არ იყოს ებრაული ანუ ყოველთვის ერთი და იგივე მნიშვნელობა არ აქვს ამ ტერმინებს. რაც შეეხება საელჩოს როლს ამ განათლების საკითხში, იგი მაქსიმალურად დაუდგება მხარში ნებისმიერ წამოწყებას ამ კუთხით, თუმცა ეს საკითხი მოგვარებული უნდა იყოს საზოგადოების და არა საელჩოს მიერ. ეს ქართული საზოგადოებისთვისაა გამოწვევა.

— როდესაც სამართალდამცავი უწყებების განზომილებაზე ვსაუბრობთ, თქვენ კი თქვით, რომ ორი ადამიანი დააკავეს და დააჯარიმეს, თუმცა მათი ბრალი დაედოთ წერილმან ხულიგნობაში და არა რელიგიური ნიშნით ჩადენილ დანაშაულში რაც უფრო მძიმე მუხლია, ადეკვატური იყო ამ

სტრუქტურების მოქმედება მოცემულ შემთხვევაში?

— მე არ შემიძლია მართლმსაჯულების სისტემის კომპეტენციაში ჩარჩვა, არც მაქვს ამის უფლება და ამას არ გავაკეთებ. ვერაფერს ვიტყვა ამასთან დაკავშირებით. ალბათ, ასეთი გადაწყვეტილება იყო მისაღები, რომელიც სასამართლომ დააფიქსირა. სამართალდამცავი სტურქის ტურები იმ წესას მოქმედებდნენ ეფექტურად.

რადგან მაინც მოხერხდა ლონისძიების ჩატარება
და ეს ძალიან მნიშვნელოვანია. უნდა დავინახოთ
განსხვავება მყისიერ და უფრო გრძელვადიან
გამოწვევებს შორის. იმ წესის გამოწვევა იყო, რომ
ის ადამიანები იმ არეალიდან გარიდებული ყო
ფილიყვნენ და ეს ასეც მოხდა. რაც შეეხება უფრო
გრძელვადიან გამოწვევას, ეს არის განათლება
საზოგადოებას უნდა ჰქონდეს მეტი ინფორმაციი
გარკვეულ საკითხებზე, რათა ასეთი ინციდენტები
აღარ მოხდეს. ამას ხელი უნდა შეუწყოს სკოლებმა

უნივერსიტეტებმა, NGO-ებმა და მედიას აქტეს ძალიან მნიშვნელოვანი როლი, რაც დღეს მხოლოდ ტელევიზიუმი და გაზიერები არ არის. მე ვიცი, რომ მედიაში საკამაოდ ცოცხალი განხილვები იყო მომხსდარის შესახებ მედია ეს არის ბლოგოსფეროც სოციალური ქსელებიც, განხილვები იყო ფეისბუქზეც. მოგეხსენებათ, რომ სხვადასხვა რელიგიის იური ინსტიტუციები მომხდარს გაემიჯნენ, არ მხოლოდ ქრისტიანები და მართლმადიდებლები მნიშვნელოვანი მესიჯი წამოვიდა საპატრიარქოდან, რომელმაც განაცხადა, რომ ემიჯნება თავის სუფლების მოყენება მომხდარ ინციდენტს. თავადი იმ ფაქტმა, რომ ეს ინციდენტი მოხდა, ბევრი გააკვირვება - მეც, თქვენც, სხვებიც. საქართველოში ეს საკითხი - არსებობს თუ არა ანტისემტიზმი - მანამდე საერთოდ არ განიხილებოდა, რადგან მიჩრეოდა, რომ ეს მოვლენა ქვეყანაში არ არსებობს

მომხდარმა გვაჩვენა, რომ ამ საკითხის ირგვლივ
ბევრი განხილვის მოწყობაა შესაძლებელი და
კიდევ ბევრია სასაუბრო.

— საპატრიარქოს ამ განცხადებაში ერთგვარი
ორაზროვანი მოცემულობა იყო, ერთი მხრივ,
საპატრიარქო გაემიჯნა ძალადობას, თუმცა
ჩვენ არ გვინახავს საჯაროდ გაკრიტიკებული ის
მღვდლები, რომლებიც აქციაში მონაწილეობდნენ.
მე ჩემი შეკითხვა სხვანაირად მინდა დაგისვათ, ამ
ლონისძიებაში მონაწილეობდა საქართველოს პრე-
ზიდენტი, ასევე, ჩვენთვის ცნობილია, რომ ინცი-
დენტამდე რამდენიმე დღით ადრე რაბინი ავიშაი
შეხვდა საქართველოს პატრიარქს, ხოლო თქვენ
23 ნოემბერს საპატრიარქოს წარმომადგენლის
ორგანიზებით გამართულ ვახშამს ესწრებოდით
„რედისონში“. გეონდათ თუ არა წინასწარ საუბარი
დღესასწაულის ორგანიზებასთან დაკავშირებით
საპატრიარქოს და ხელისუფლების წარმომად-
გენლებთან და არსებობდა თუ არა ლონისძიების
უსაფრთხოდ ჩატარების თვალსაზრისით რაიმე
სახის გარანტიები?

— პირველ რიგში, მინდა გიოთხრათ, რომ 2012 წელს, დღესასწაულამდე შევხვდით პატრიარქს და მან გადმოგვცა 9 სანთელი ხანუკასთვის, ეს შანდალი. ხანუკა, მოგეხსენებათ, 8 დღის განმავლობაში მიმდინარეობს და ერთი სანთელი ანთებს სხვა და-ნარჩენებს და ამიტომ პატრიარქმა ეს 9 სანთელი გადმოგვცა სიმბოლურად. რაც შეეხება მიმდინარე წელს, რაბი ავიშაასთან ერთად მეც ვიმყოფებოდი პატრიარქთან შეხვედრაზე და მან განაახლა ეს მე-სიჯები ორ ქვეყანას შორის მეგობრობის თაობაზე. ვახშამი, რომელიც თქვენ ახსენეთ, არანაირად არ ეხებოდა ამ თემას. ეს იყო მამა გიორგის [ზვიადაძის] დაბადების დღის წევეულება.

— დაბადების დღის წვეულება, თუ გიორგობის დღესასწაული?

— ის დაბადების დღეს ალნიშნავდა. მე იქ დაპატიჟული ვიყავი, როგორც დაბადების დღეზე. მაგრამ ამ ვახშამს არაფერი აქვს საერთო ამ თემასთან. განვიხილავდით თუ არა ხანუკის დღე-საწაულს მთავრობასთან? — რასაკვირველია, ჩვენ ამას ვაკეთებდით. პირველი სანთელი პრე-მიერ-მინისტრმა ირაკლი ლარიბაშვილმა აანთო, სხვათა შორის, ორჯერ — ერთხელ სინაგოგაში და მეორედ — რუსთაველის თეატრში. ბოლო სანთელი

გვინდოვადა, რომ პრეზიდენტს აენთო, რადგან შარ-შანაც ასე მოხდა. შარშან პირველი სანთელი პრე-მიერმა ივანიშვილმა აანთო, ხოლო ბოლო – საა-კაშვილმა. ოლონდ სააკაშვილმა ეს გააკეთა თავის რეზიდენციაში და არა – გარეთ. წელს პრეზიდენტი დაეთანხმა სურვილს, რომ ხანუკა თავისუფლების მოედანზე აენთო. ამაში არაფერი განსაკუთრებული არ ხდება, რადგან მსგავსი ღონისძიებები მსოფლიოს პრაქტიკულად ყველა დედაქალაქში ეწყობა, იქნება ეს ბერლინი, მოსკოვი თუ სხვა. ჩვენ კმაყოფილები ვართ საქართველოს წინა და ამჟამინდელი მთავრობების, რომლებიც მხარში გვედგნენ და დღესასწაულში იღებდნენ მონაწილეობას.

— რომ დავაზუსტოთ, ასეთი გარანტიები წინას-
ნარ არსებობდა?

— ვინ მოგვცემდა იმის გარანტიას, რომ 2 ადამიანი არ მოვიდოდა ხანუკის დღესასწაულზე და არ ჩამოხევდა იმ პოსტერებს?! ამის გარანტიას ვერავინ მოგვცემდა, მაგრამ ძალიან მნიშვნელოვანია ისიც, რომ პრეზიდენტის და მთავრობის მხრიდან იყო სურვილი ამ დღესასწაულში მონაწილეობის. წესრიგის უზრუნველყოფაზე პასუხისმგებელი, რა თქმა უნდა, სახელმწიფოა, მაგრამ მე მინდა ხაზგასმით აღვნიშნო, რომ სრულად ვენდობი საქართველოს სამართალდამცავ ორგანოებს და მთავრობას: პრემიერ-მინისტრს, შეს მინისტრს.

— ხანუქის თემა რომ ამოვნუროთ.

— მაშინ, მე მსურს, რომ ამ საკითხზე კიდევ ვთქვა რაღაც. მოცემულ მომენტში კიდევ ერთი გამოწვევა არსებობს. თუ რამდენიმე წლის წინ ებრაული თემი საქართველოში 100 ათას ადამიანს ითვლიდა, ახლა მხოლოდ 3-5 ათასია შემორჩენილი. რასაკვირველია, კარგია ნარსულის გახსენება, სწორედ ამ თემას ეხება ის გამოფენა, რომლის მოსაწვევიც ახლა წინ გიდევთ, ეს არის ებრაული მემკვიდრეობა საქართველოში, თუმცა ჩვენ მიგვაჩნია, რომ მომავალზე უნდა ვიყოთ ორიენტირებული. არ არის გამორიცხული, რომ მომავალმა თაობებმა საქართოდ არც კი იცოდნენ, რომ ებრაული თემი საქართველოში ასეთი დიდი იყო. აქედან გამომდინარე, მეგობრობიდან

დიდ შემოქმედებას დიდი პიროვნები ქადაგი

ქართული შემოქმედებითი სულის ზეობის მთავარი მოქმედი პირი თანდათან სტროგებერი ამქევენიურ საქართველოს. მიდის, თითქმის გაგვიცალა დიდი თაობა, რომელმაც ქართული გულტური გააცისკროვნა, ეს თაობა იმპერიას გველაზე დიდი ძალით ებრძოდა და ამარცხებდა. ამარცხებდა იმით, რომ თავისი ძალა დიდი შემოქმედებითი გულტურით ამტკიცებდა: არ არის საქართველო, ქართველი ხალხი ის ერი, ქვეყანა, რომელიც შეიძლება დამორჩილებული გავავდეს.

ჭაბუა ამირეჯიბი წავიდა იქ გახდა იმ სამყაროს ბინადარი, სადაც უნდა წასულიყო – მარადისობაში. მაგრამ ჩვენ გვიტკივა, რადგან გაგვიცალა – ვიდრე ცოცხალი იყო, ვიდრე ამ ქალაქის ბინადრად გვეგულებოდა, ძალას გვმატებდა, გვამიტებდა: გველა დროის დიდი ქართველი მწერალი აქ იყო, ამ ქალაქში. ჩვენ იმავე პარიზი ვსუნიქვდით, რომლითაც იგი. ეს გვამხნევებდა. ჭაბუა ამირეჯიბი ამქევენიური არსებობა ჩვენ უფრო გვამდიდრებდა, ვიდრე ჩვენ ვჭიროდო ისე. ეს გვამხნევებდა. ჭაბუა ამირეჯიბი მსგავსად სულმანი წინაპრებისა, დიდი განძი დაუტოვა საქართველოს – ის სულიერი საწყაო, რომლითაც საუკუნეების განმავლობაში ისაზრდოებენ თაობები – რადგან ქართული ზნეობრიობა ისე წარმოაჩინა, როგორიც იყო და როგორიც უნდა იყოს დღესაც.

ეს დიდი მწერალი, დიდი პიროვნებაც გახლდათ – წლების განმავლობაში სწორედ მის პიროვნებაში ვჰვრებდი ადრინდელი საქართველოს გონითა და სულით ძლიერ კაცთ – ამიტომ ვფქრობდა: ამ ქალაქში, ჩვენს შორის არა მხოლოდ დიდი ქართველი მწერალი, დიდი კაციც ცხოვრობდა. და რაოდენ დად გულუბრუფლობად, დიმილისმომზეადაც არ უნდა ჩამითვალოს ვინმებ, თან მდევდა ფიქრი: „კი, ამაღლების გარდაცვლილ მამაზე ამბობდა შექსარი „ის კაცი იყო, ვით შეცვერის კაცსა კაცია“, მაგრამ ჩვენს ჭაბუა ამირეჯიბის გულისმობდა-მეთქ“. კაცი, ჩვენს ქაოტურ, ავიათა მოძალების დროში, ამგვარი ფიქრი ვიდაცას ქილიას გუნებაზე დააყენებს, მაგრამ ამ მოქილიყა ადამიანებზე ამგვარი ფიქრი არასოდეს შეწვევა.

გადასახლების წლებში ერთ ებრაელ კაცს დაუმეგობრდა – აბრევ ბათოშვილს, რომელიც ნიკიტა ხრუშჩოვზე თავდასმის მცდელობისათვის დააპატიმრეს. ჭაბუა ამირეჯიბი ა. ბათოშვილზე მშენებიური წერილი დაწერა. ბ-ი აბრევი კი მასზე საუბრისას დასხენდა: „კაცი!“ მე არ შემიძლია დღეს ბატონ ჭაბუას იმის გამოც არ მივადევნო დიდი მაღლობა, რომ ქართულ ლიტერატურაში მცემები გერმანის – სახე და ამითაც გამოხატა ქართული მწერლობის შემანისტური სულისგვეთები. ხოლო დიდმა აბაკი გასამგმ, როცა მსახიობის სახლის კიბეზე ქოშინით მომაგალს მორდუხას სახე შევუქმენ.“

ჭაბუა ამირეჯიბი კიდევ ერთხელ დაადასტურა: დიდ შემოქმედებას დიდი პიროვნებანი ქმნიან.

გურამ გათიაზვილი
„ლიტერატურული საქართველო“ 20.12.2013

(გამოქვეყნა. დასაწყისი ის „გ“ №6, 7, 8, 9, 10)

ებრაული მისტიკიზმის საფუძვლები და ლიადელი შეეურ ზალმანის თეოსოფია

იცხაკ დავითი

კეთილ-დამკვრელი, და ესმით შენი სიტყვები და არ ასრულებენ მათ“ ე.ი. ხარქს იხდიან მოსმენით, განხორციელებით კი — არას მოქმედებენ.

ამდენადვე, გამოსავალს ერთგული წინასწარმეტყველი ერთადერთი მხსნელი მწყემსის წამოყენებაში ხედავს — დავიდისა, ოდეს „მე იპვე ვიქები მათვის ღ-ი და მონა ჩემი დავიდი ალზევებული-იქნება მათში, მე იპვე-ს მისაუბრია“ (34:23-24).

სულისეული ფერმენტის მისტიკური წვდომა უკიდურეს ზენიტამდე ადის იეზუტებითან, აი, ღ-ი პეირდება მას, ახალი სულის შთაბერვას ხალხს (36:27), ანდა აი, ძალათა გაცოცხლების ჩვენებაში, იპვე ასე ეუბნება მას:

„ინინასწარმეტყველე სულისათვის, ინინასწარმეტყველე შვილო ადამიანისავ და უთხარი სულს, ასე ბრძანა უფალმა ღ-მა: ოთხივ სულთაგან მოქრიალდი სულო და შთაბერე ამ დასოცილო და იკოცხლონ“ (37:9, 14) და აა, ამ მკვდრეთით გაცოცხლებულთ სათავემინ ისევ დავიდი ჩაუდგებათ (37:26).

ნინასწარმეტყველი ახლა ჩრდილოეთისკენ, კავკასიისკენ მაპყრობს მზერას. ეს ტოპონიმი, ჩვენი ვარაუდით ბიბლ. ეპონი (გოგ)-ში უნდა იგულისხმებოდეს, (მაგოგ)-ის ქვეყანაში, უფრო მეტიც, ვფიქრობთ, რომ აქ პირველი შემთხვევაა, როცა უფელესი სლავური ტომის (როშ-როს)-ის გეო-ეთნონიმია ნახმარი. მეშებ-მესებ-ისა და თუბალ-იბერ-ის გვერდით (38:2,3) ებრ. ნესი-როშ უნდა გვესმოდეს ვითარც „ალზევებული, უფროს-მეთაური (როშ)-ისა“ ე.ნ. სტატუს კონსტრუქტუსის ბრ.-ში და არა როგორც „უფროსი-თავი (როშ) ებრ. — „თავი“, რადგან ასეთ შემთხვევაში სახეზე სტატუს ნომინატივუსი გვექნებოდა და ნარმოითებოდა არა ნესი, არამედ ნასი (დაწვილებით ამ საკითხს გარშემო Itzhac David, Caucasian Paleontology, იბექდება).

ხსენ. კავკასიურ ტომებს შორის, რომლებიც სა-თანადო საომარი ალფურვილობით, მხედრიონით, მშვილდისსრებით არიან შეიარაღებულნი. იხსენიებიან სპარსეთი, კიმერია, თარშიში, გოგ-ს ღ-ი ისრაელის მინაზე იავარყოფას უქადას (ცუდი განზრავებისათვის). (იხ. 39:1).

ამასთან ღ-ი გოგ-ს გოგ-ს ისრაელის მინაზე ე.ნ. (ოვერიმ)-თა ანუ გადამეცვლელთა ველზე, რომელსაც შეერქმევა გე-პამონ-გოგ (39:11).

ნინასწარმეტყველს ახალი ცნება შემოაქვს, სიტყვა ევერ-თან (გადასვლა) დაკავშირებული (ოვრიმ I გადამსვლელი) საპირისპიროდ ანშე-თამიდ-ისა ანუ ქვეყნის მუდმივი მკვიდრი მცხოვრებლებისა.

ამრიგად, აქ შეგვიძლია ერთხელ კიდევ მივანიშნოთ (აბირუ | იბერ-ის ეთნონიმი) არიან და ამარცხებდა იმით, რომ თავისი ძალა დამორჩილებული გავავდეს.

საცნაური კი ის გახდა, რომ იეზიზე ელის ჩვენებებში ცენტრალური ადგილი დაიკავეს სწორედ იმ მომდებარევების რონინგებმა, რომლებსაც მომავლში (როშ-როს-როსია)-ს ჩათვლით გადამწყვეტი როლი უნდა ეთამაშათ გვიანმუასაუკუნეებრ. ხასიათური მიმართულებების ჩამოყალიბებაში, ხ.დ.დ.-ის ჩათვლით. იეზიზე ელი ის ებრაული წინასწარმეტყველი იყო ის ებრაული ნინასწარმეტყველი იუდეის ბრძოლით, რომელმაც ერც-ისრაელი-იდან, ჩრდილოეთის მიმართულებით ყველაზე დამორჩილებულ გეოგრაფიულ პუნქტს მიაღწია, იგი პუნქტუალური მათემატიკური სიზუსტით აღნერს ლვთაებრივი სამწირველო-სამსხვერპლო-სადარბაზო-სატრაპეზო ჰესალოთ-ს (დარბაზონებს) და ლიქა-ს (მოსავანებელს), რამაც ესოდენ დიდი ადგილი დაკავა გვანდულებულ კაბალისტურ ნაწერებში. (იხ. თთ. 40-46).

წინასწარმეტყველი ხაზს უსვამს ჩვენებათა დრამატულობას, იმ გარემოებას, რომ სული ეცემა მას და ვითარ აღავსებს ლვთაებრიობა სამყაროსა და წმ. სავანეს (43:5 44:4), რომლის აღმო. კარი მუდამ უნდა ყოფილიყო დაკეტილი, რადგანაც მხლობ ისრაელის იცვე შემოდის ამ კარით.

ერის ხელმიწიფე-მეთაური (ნასი) უნდა მჯდარიყო იქ და ეჭამა პური იცვე-ს ნინაშე (44:3).

ამტკიცებს რა იუდაზმის სახელმიწიფებრივ-ჰებამანურსა და იურისდიქციულ-კანონმდებლურ საფუძველებს, იეზიზე ეკელი უშუალოდ მოძვრავს ისრაელთ, ქვეყნის სამემკიდრეო ნაილობად და ყოფილისას მათში მცხოვრებ არაებრაელ (გერ)-პროზელიტებსაც მიუკერძონ ნაკვეთები და სამოსახლონი, რითაც იქცევიან ისინი ე.ნ. ეზ-რაბ-ებად ანუ მოქალაქებად ისრაელთ ტომეულობებში (47:22).

ფაქტობრივად, იეზიზე ელი აგრძელებს მოშესულ ტრადიციას საერთო ერეცისრაელური მოქალაქებრივი სტატუსის დაკანონების შესახებ და კიდევ უფრო უფრო უსვამს ხაზს ამ პრობლემატიკას, გამომდინარე იმ გარემოებიდან, რომ ისრაელის მინაზე, ისტორიულად მუდამ და ყოველთვის არ-სებიძნენ არაებრაელი თუ არაიუდეური ეთნიკური ელემენტები, რომელთაც ისეთივე მოქალაქებრივი სტატუსი ენიჭებოდათ, როგორიც ისრაელთ ტომეულობრივი ისრაელთ ამასთან ისრაელთ და ემოგრაფიული და ყველასათვის საერთო ეთნოსის ხაზს ამ პრობლემატიკას, გამომდინარე იმ გარემოებიდან, რომ ისრაელის მინაზე, ისტორიულად მუდამ და ყოველთვის არ-სებიძნენ არაებრაელი თუ არაიუდეური ეთნიკური ელემენტები, რომელთაც ისეთივე მოქალაქებრივი სტატუსი ენიჭებოდათ, როგორიც საკუთრივი ისრაელთ, ამასთან ისრაელური ეთნოსის ხდებოდა ყველასათვის საერთო დემოგრაფიული და ყველასათვის საერთო დემოგრაფიული და ყველასათვის საერთო დემოგრაფიული და ყველასათვის საერთო დემოგრაფიული და ყველასათვის საერთო დ

მოვალეობა, ისტორია!

4 ღეკემბერს ნორვეგიის რელიგიურ დიდებთა ოცნებები შეტანა წარმომადგენელმა ისრაელის პარლამენტის (ქანესეთის) საიკურის მოადგილეს გილ გამდიგლს წარუდინა დეკლარაცია „გვაჩატი, ისრაელ!“

გილ გამდიგლსავე გადაეცა ამ დეკლარაციის 120 ასლი ქნებეთის ერველი წევრისათვის.

ეს დეკლარაცია პატარა შესავალი წერილით გამოიქვევა საერთაშორისო ქრისტიანული სიონისტური ცენტრის დირექტორმა იან ფილემ ფან დერ სოფენია, რომელიც ასე დასახათაურია: „ვინ იქნება შემდგები?“

ფან დერ სოფენი წერს: გუშინ საღამოს წილად შევდა შატიფი ამ ჯგუფისათვის სიტევით მიმემართა. ამ შესვერდობაზე მე ვერძნობდი უფლის ამაღლებულ და წმინდა სუფენებს. ვლოცულობი მიმისათვის, რომ ამ ჯგუფის წევრთა თვინიერი სიტევები და ვაჟებური ნაბიჭი სამაგალითო გახდეს ერველი უევარის.

ჩვენ გამოვდივართ, როგორც ნორვეგიის ქრისტიანი ლიდერები.

ჩვენ ვლაპარაკობთ, როგორც ნორვეგიის ეკლესიათა, თემთა, მისიათა, რელიგიური ტელევიზიებისა და გაზეთების წარმომადგენლები.

ჩვენ წარმოვადგენთ ნორვეგიის სხვადასხვა რეგიონებს: ჩრდილოეთს, სამხრეთს, დასავლეთსა და აღმოსავლეთს.

ჩვენ წარმოვადგენთ ნორვეგიის ორ ძირები ეთნიკურ ჯგუფს.

როგორც ნორვეგიის ქრისტიანი ლიდერი, ჩვენ ვითხოვთ შატიების და გთხოვთ შევინდოთ როგორც საეკლესიო თემებში, ასევე საზოგადოების სხვადასხვა ფენებში ისრაელისადმი დამოკიდებულების გამო.

როგორც ნორვეგიილი სალის და ეკლესის ლიდერები, ვინანიებთ და გაცხადებთ: ძალ-ღონეს არ დავიშურებთ მიმისათვის, რომ ჩვენი ქვეუანა წავიდგანოთ და ფლილებებისაკენ.

ღვთისადმი მაღლიერებით გამსჭვალულო, გვსურს ნორვეგიაში ვისილოთ ცელილებები.

ისრაელ, გვაჩატი, როგორც ქვეებას:

* ასლის შეთანხმება, რომელიც ისრაელი თანა გატე.

* ნორვეგიიდან ღაზას სექტორში იმ ფინანსების გამოგზავნა, რომელიც ტერორისტულ არგანიზაციებს ხმარდებოდა.

* ის, რომ ჩვენი საელჩო, თელ-ავივიდან არ გადავიტანეთ ისრაელის მარადიულ და განუეოფელ დედაქალაქში — იერუსალიმში.

* ის, რომ მტრობის სულისევეთების გამდიერების წლებში, არ ვიცავდით ისრაელს.

* ნორვეგიილი ბოლოიტიკოსებისა და მასთან იმართება საშუალებების ანტისემიტური და ანტისიონისტური დამოკიდებულება.

ისრაელ, გვაჩატი, როგორც ეკლესიას:

* ის, რომ არ დავიკავეთ უფრო მევეთო ბოზიცია, რათა შეგვეჩერებინა ნორვეგიის ანტისემიტური ბოლოიტიკა,

* ის, რომ ნორვეგიის ეკლესიის მნიშვნელოვანი ნაწილი უარეთფდა ისრაელის ღვთიურ როლს.

* ჩვენი გულგრილობა, როცა შენ გდევნიდნენ,

* ჩვენი გულგრილობა შენდამი, როგორც და გადა რჩებოდა შემოსავადი,

* საეკლესიო ლიდერების ანტისემიტური და ანტისიონისტური განცხადებები,

* ჩვენი შიში გამოვსულიერავით ამ განცხადებების წინააღმდეგ.

* ჩვენ, როგორც ქვეუანა, მოწოდებული ფართ ვიუთ ისრაელის ეკლესიერების ერთ-გული მოკავშირები, ჩვენ გვჯერა, ვილოცებთ და ვიმეცადინებთ მიმისათვის, რომ ნორვეგიის ეკლესია მომდევნო თაობა, გახდეს ისრაელის ძლიერი მეგობარი.

* გვსურს ფარიაროთ, რომ ისრაელი არის ეკლესიის სულიერი დედა, მან მოგვცა წმინდა წიგნები, წინასწარმეტეტელნი, მოციქულები, მესიაც კი, რომელმაც ისსნა ეაცორიობა, მოგვცა ისრაელმა.

* ღმერთმა დაადასტურა ისრაელისადმი თავისი დანაშირები. ჩვენ გვჯერა, რომ ღმერთი აღასრულებს იმას, რაც ისრაელს და ქრისტიანულ ეკლესიას აღუქენება.

* ჩვენი ქვეუანის გულტურა და ტრადიციები მირითადად ებრაული ფესტების იუდეო-ქრისტიანულ ფასეულობებზეა დაფუძნებული.

გვაჩატი:

* ის რომ ისრაელის მეგობრებმა და ეკლესიამ აქამდე ვერ აეიძღვოთ სხა ისრაელის დასაცავად, რათა ეს ხმა მთელ ქვეუანას გაეგონა.

გვაჩატი ჩვენ, როგორც ქვეებას:

* ის ხმამაღლი განცხადებები, რომლებიც მოითხოვდნენ ისრაელის ბოიკოტს ეკლესიერები — გამოსახულებიც კი.

* ნორვეგიის სახელმწიფოს სახელმისათვის განცხადასაჭერად გამოიყენებოდა.

* ბოლოიტიკურ ლიდერთა ისრაელის საწინააღმდეგო გამონათქვამები და ჩვენი შასიურობა, როცა ჩვენ მათ წინააღმდეგ არ გამოვდიოდით.

* ნორვეგიის მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებში — რადიოში, ტელევიზიაში, ინტერაში, ინტერნეტში გავრცელებული ანტისემიტური ზუბლიკაციები.

* ჩვენი კონსტიტუცია, რომელიც 1851 წლამდე ებრაულობას უძლიდა ნორვეგიის სახელმწიფოში შემოსავლას.

* მეორე მსოფლიო ომის წლებში ნორვეგიიდან ებრაულთა ნაციისტურ სიკედილის ბანაგებში გაგზავნა.

* მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ ებრაულებს ნორვეგიაში შემოსვლაზე უარი რომ ვეთხარით.

* ისრაელისადმი კურდიტების გაცემაზე უარისთქმა,

* ისრაელისადმი გამოვლენილი უძაღურობა.

* ქაცობრიობის წინაშე შეტანილი მისი დიდი დგაწლის იგ ნორისტება. ისრაელის მალისხმების გარეშე ჩვენი სააგადმოფოები ისე ვერ იმუშავებდნენ, როგორც დაწეს მუშაობენ.

* ის, რომ კავშირს გამეურებდით ძალებთან, რომლებიც ისრაელის სახელმწიფოს მოსხობას ესტრაფეოდნენ. ჩვენ, სულიერ ლიდერების, გვწადია, ეს კავშირი და ვარღვიოთ.

* ისლოს შეთანხმება, რომელიც მიმართული იყო სახელმწიფოს გახლებისაკენ. ამ შეთანხმებამ განაპირობა ის, რომ ნორვეგიის სახელმწიფოდან დიდალი თანხები მიედინებოდა ბალესტინის ტერორისტული დაჯგუფებისაკენ.

* ისტორიული ფაქტების აშკარა ფალიციციება. ისრაელისადმი ცილისწამება.

განვითარებთ, რომ

* ისრაელი არის დიდი ღვთიური კურთხევა სამეაროსადმი.

* ღვთიური გამოცხადება მოვიდა ისრაელით/ისრაელიდან.

* ესია — ჩვენი მსხველი — შობილი იქნა ებრაულის მიერ, ისრაელში.

* ნორვეგიის მასიური ინფორმაციის საშუალებები, ახლო აღმოსავლეთის კონფლიქტზე წლებში განმავლობაში ავრცელებდნენ არასწორ, დაუბალანსებელ აშკარად ისრაელის წინააღმდეგ მიმართული ინფორმაციას.

* ნორვეგიის შეთანხმება, რომელიც მიმართული იყო სახელმწიფოს გახლებისას ერთობის ასლობის ებრობაში უსაფრთხოებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაცია გვთხოვდა, მიგვედო ზომები, რათა შეწევებილი ისრაელის დემონიზაციის შროცესი.

* ისრაელი დღესაც კურთხევა მთელი ქვეენიერებისთვის, არის სულიერი კურთხევა, ასევე საფინანსო, კულტურის, ტექნოლოგიის და სხვა სფეროებში.

როგორც ნორვეგიის სხვადასხვა ეკლესიათა ლიდერებს, ჩვენ ასევე გვსურს განვაცხადოთ:

* ნორვეგია, როგორც ქვეება, მოწოდებულია კურთხეულაშე ისრაელი.

* ნორვეგია, როგორც ქვეება, მოწოდებულია დაქმდაროს ისრაელს თაცის საზღვრების დაცვაში

* ნორვეგია, როგორც ქვეება, აღიარებს ებრაულების უფლებას ერეც ისრაელ-ზე.

* ნორვეგია, როგორც ქვეება, მოწოდებულია იუსტის ისრაელის ეკლესიერების დაცვაში.

* ნორვეგია, როგორც ქვეება, განცხადებულია და მოკავშირობის შორის.

* ჩვენ განცხადებით და მალივნების არ დავიშურებთ იმისათვის, რომ ნორვეგია განვითარება ისრაელის მლიერი მეგობარი და მსარდამშერი. და ეს სულისკეგეთება გადაეცეს თაობიდან თაობას.

დეკემბერი (ტევენი) №11-12, 2013 წ.

რას ვკითხე ულოგი

სა კვირავი?

რუბრიკას უძლვება საქართველოს
მთავარი რაბინი

აბიშაი გათავისული

ၬၮၯၮ

ମିର୍ଦ୍ରାଶମି ମେତକ୍ରମଦିଲ୍ଲାଇବା, ରମେ ଯେ ଆଜି ଗୁଡ଼ାଟି-
ହୃଦୀରିଲ୍ଲେବା ଗାମରୁଆନିଲ୍ ଯେବା ଫାରାନଙ୍କିଳେ ଅସ୍ତରିଲୋଲ-
ଗ୍ରହିଲେ ଯିନାକ୍ଷାରମ୍ଭେହୃଦୀରିଲ୍ଲେବାରେ ଶେରୁଗୁଡ଼, ରମଲ୍ଲେବମ୍ବାଟ୍
ମାସ ମଧ୍ୟ ପାଇଁ ଦାଢ଼ାର୍ଥୀରେ ଯିନାକ୍ଷାରମ୍ଭେହୃଦୀରିଲ୍ଲେବାରେ, ରମ-
ଲ୍ଲେବମ୍ବାଟ୍ ଉର୍କଣ୍ଜଳିଲେ କାଳକ୍ଷେ ମଦିମ୍ବ ମନ୍ଦିରଦାନ ଯିବେନିରା.
ଅମିଲେ ଗାମରୁ ଫାରାନଙ୍କିଳା ଦରମାନା ଶୂନ୍ଗରେଣ ଅନ୍ତକ୍ଷମଦିଲ୍ଲା
ହୃଦୀ ମେରିନାର୍ଜ ନିଲ୍ଲାଖିଶି ଗାମରୁଗୁଡ଼ରେ ଏବଂ ମନ୍ତ୍ରକଳାତ.

ასეა მოთხრობილი ფარიშაში, რომ ფარაონი ის-
მოპს ებრაელ ბებიაქალებს „შიფრას“ და „უუას“,
რომლებიც ფაქტიურად მოშეს დედა იოჰებედი და
მოშეს და მირიამი იევნენ და უბრძანებს მათ: „ეველა
ახალშობილი ვაჟი ნილოში გადააგდეთ, ხოლო
ეველა ქალიშვილი აცრცხელეთ“. მაგრამ როგორც
უკვე ვიცით, ბებიაქალებმა არ შეასრულეს ფარაონის
მიერ გაცემული ეს ბრძანება.

ისმის კითხება: რატომ ამბობს ფარაონი იმას, რაც თითქოსდა თავისთავად გასაგებია, როდესაც ის ბრძანებს „უკელა ახალშობილი ვაჟი“, ნათესავი-დან ხომ უკეთ იგულისხმება, რომ მხოლოდ ვაჟებზეა ლაპარაკი და არა ქალიშვილებზე. მაშინ რატომ იმეორებს ფარაონი და აცხადებს: „უოველი ქალიშ-ვილი აყოცნელეთ“?

ქიდევ ერთი კითხვა: რატომ ამოირჩია ფარაონმა ისეთი სასტიკი სიკვდილი, როგორიც ნიღოსში ბავშვების გადავდება და არა სხვა სახის სიკვდილი? ეს ასე აიხსნება: ეს ორი რამ ერთმანეთთანაა და-კავშირებული. იმ ფიზიკური ავი გადაწყვეტილების გარდა, რაც ვაჟების სიკვდილს ეწება, აქ ბავშვების არა ებრაული რწევნით, არამედ ეგვიპტური რწევნით აღზრდის სულიერი ავი გადაწყვეტილებაც იქმ. ამას კი ფარაონი შემდეგი სიტყვებით ამატებს: „ელევანტი ქალიშვილი აცოცხლეთ“. ეს განხსრახვა არა მარტო იმას გულისხმობს, რომ ფიზიკურად აცოცხლონ ქალიშვილები, არამედ იმასაც გულისხმობს, რომ ქალიშვილები იმ გზით აღსარდონ, რომლითაც ეგ-ვიპტელები ზრდიან თავიანთ ბავშვებს. ეს არის იმ

ბძმანების განხრას ვა - „ერევლი ქალიშვილი აცოცხლეთ", ეს იგი, ამ ქალიშვილებს ისეთი ცხოვრებით უნდა ეცხოვორათ, როგორი ცხოვრებითაც ეგვიპტელები ცხოვრობდნენ. ეს კი ვაჟების მოკვლის სასტიკ განკარგულებაზე ნაკლებად სასტიკი გადაწყვეტილება არ ივო.

ამიტომ ბრძანებს ფარაონი მაინცადამაინც მდინარე ნიღლოსში გადაუაროს ვაკები, რადგან ნიღლოსი ეგვიპტელების საარსებო წეარო და ეგვიპტის ერთ-ერთი კერძი იქნ. რომელსაც ემსახურებოდნენ. ბრძანებით - „ეგველა ახალშობილი ვაკი ნიღლოსში გადააგდეთ”, ფარაონმა მიანიშნა, რომ ეგვიპტური რწმუნით ეგვიპტის კერძში დაეხრის ისინი და ასე ადგენარდათ, ესე იგი, ფარაონის ავი გადაწევეტილება ისრაელის ბავშვების აღზრდაზე გამოტანილი სული-ერი გადაწევეტილებაც იყო.

აქედან ჩვენ ვსწავლობთ, რომ ამჟამადაც არის ჩვენი გარემოს და ჩვენს ირგვლივ არსებული სამეცნიერო მცდელობა ჩვენი შეილები მსოფლიოში არსებული ფასეულებობის მიხედვით აღვწარდოთ. სშირად ძალზე ძნელია ისეთ დაწოლას გაუქმდოთ, როგორსაც ჩვენი გარემო გვაძვევს თავს იმ სხვადასხვა საქციელით, რაც ქვემნად არის მიღებული. უნდა გვახსოვდეს, რომ როგორც ეგვიპტეში სწირავდნენ თავს ჩვენი წინაპრები დმ-რთის გზითა და ებრაული რწმენით ბაჟშების აღზრდას, ასევე ჩვენც ჩვენი შეილები და შთამომავლობა თორის, მცნებებისა და სიწმინდის გზით უნდა აღვწარდოთ და ცოცხალი მაგალითი უგუგნოთ თევზილინის დაღებით, წმინდა შაბათის სანთლების ანთებით, უოველ შაბათს კიდევშის კურთხევით და ასე შემდეგ. მიუხედავად ჩვენს გარემო არსებული სამეცნიეროს მცდელობისა, როგორც ჩვენი მამა-ჩაპანი ელიოსნენ ეგვიპტის მონობიდან დახსნას თავგაწირვის წეალობით, ასევე ჩვენც ვიაროთ უფლის გზის ერთგვალებით, რათა ვეღიორსოთ სრულ სსნას დაუეოგნებლივ.

საქველმოქმედო ფოდება „გარ- სიკათის პლანეტა“-ი
კულატის სინაზოგაპის რეკორდსტრუქცია განახორციელა

მოგორც ჩვენი მკითხ-
ველებისათვის ცნობილ-
ია, უკვე რამდენიმე წელია
საქველმოქმედო ფონდ
„გმრ - სიუეთის პლანეტა“-ს მიერ ყუ-
ლაშის სინაგოგებისა და სასაფლაოს
მდგომარეობის შესანარჩენებლად
სახსრები გამოიყოფა. გთავაზობთ
მცირე ისტორიულ ექსკურსს ქულაშის,
ან, როგორც მას ადრე უნიტებდნენ,
„პატარა იერუსალიმის“ სინაგოგებში:

კულტურის პირველი სალოცავი,
რომელმაც ჩვენამდე „ძველი დიდი სა-
ლოცავის“ სახელით მოაღწია, მე-17
საუკუნის ბოლოს, თავად მიქელაშვილის
მიერ ჩამოსახლებული შეიძიო ებრაელი
ემის შთამომავალთა მიერ იქნა აგე-
ბული. გრძელები აქ ახალციხიდან,
ლაილაშვილიდან, ბანბიდან, სუჯუნიდან
და რაჭიდან ჩამოვიდნენ. ტერიტო-
რიაზე სამი შენობაა: პირველი - წი-
თელი აგურის ერთსართულიდანი ნაგე-
ბობა 1927 წელსაა აშენებული. მეორე
- ალუმინის ფირფიტებით დაფარული,
დიდაივნიანი „ხის ძველი სალოცავი“,
რომელიც უკვე რამდენჯერმე იქნა აღ-
დგენილი, სულ მცირე 250 წელს ითვ-
ლის. „დიდი სალოცავის“ სამხრეთით,
2008 წლამდე ორსართულიდან ხის შე-
ნობა მდებარეობდა, რომელსაც „ახალ
სალოცავს“ უწოდებდნენ. იგი მე-19 საუ-
კუნის 60-იან წლებში, ხახაძ იცხაკ ჯა-
ნაშვილის მოღვაწეობის დროს აშენდა.
მაშინვე დაარსდა ხედერი და იქმნება.
1906 წელს იქვე თაღმიდ-თორაც გაიხ-
სხა. სწორედ „ახალ სალოცავში“ შე-
ექმნათ მათ მუშაობისათვის აუცილე-
ბელი პირობები. მეორე სართულზე
11 პატარა ოთახი იყო განლაგებული.

„ძევლი სალოცავის“ მსგავსად, ახალი სალოცავის აივანიც ჩრდილოეთისაკენ გადიოდა. აქვე იყო აღმართული ექვსი სვეტი, რომელთაც შეორე სართულის გალერეა ეყრდნობოდა. ამავე ნაკვეთზე, ჩრდილო-აღმოსავლეთით წითელი აგურის ერთსართულიანი შენობა მდგარავობს. მისი აგების ინიციატორი, ხახაძე ელიაშ ბოთერაშვილის ვაჟი, ხახაძე არონ ბოთერაშვილი იყო. სამშენებლო სამუშაოები 1911 წელს დასრულდა.

ეს იყო ორსართულიანი შენობა, რომელის პირველ სართულზეც 2 პატარა დარბაზი მდგრადული ხდებოდა, ხოლო მეორე სართულზე განლაგებულ 8 ოთახს ხედებით იკავებდა. მალე მეორე სართული ხანძრის შედევგად განადგურდა. შესაძლოა ეს 1916 წლის ცნობილი ხანძარი

იყო. 1923-1953 წლებში, კულაშის ხინა-
გოგები, სხვათა მსგავსად, დალუქული
იყო.

კულატის მოსახლეობის 90%-ს
ებრაელები შეადგენდენ. 1850 წელს აქ
160 ებრაელი ცხოვრობდა; 1883 წელს -
937; 1911 წელს - 1 836; 1926 წელს - 2
407; 1930 წელს - 3 393; 1960 წელს - 7
500; 1969 წელს - 10 000-ზე მეტი; 1970
წელს - 5 327; 1979 წელს - 557. 1994
წლიდან კულატი ებრაული მოსახ-

რეკონსტრუქციისას გათვალისწინებული იქნა ყველა არქიტექტურული თუ დიზაინერული პარამეტრი, რათა შენარჩუნებულიყო ის სახე, რომელიც 80-იანი წლების ბოლოს და 90-იანი წლების დასაწყისის აღინისას იყო. ტერიტორია სათანადო იქნება მოვლილი. აქვე მიუშავებს სადღესასისო დაცვაც, რათა ყველა პირობა იქნას შესრულებული ჩამოსულოთვის, იქნებიან ეს წინაპართა საფლავების მონახულების თუ ისტორიულ ადგილთან გაცნობის მსურველინი. აქვე საქართველოს ებრაელობაზე მიძღვნილი მუზეუმის გახსნაც იგეგმება.

